

God eftermiddag och välkomna till
Försvarsmaktens digitala lägesuppdatering.

Innan jag presenterar deltagare
vill jag säga att vi från och med i dag-

-kommer göra sändningarna varannan
vecka istället för varje torsdag.

Nästa tillfälle blir 5 maj.

I dag står generalmajor Jonas Wikman,
ställföreträdande insatschef, bredvid mig-

-för att dela Försvarsmaktens bild
av situationen i Ukraina-

-och hur det påverkar oss i Sverige.

Major Roger Djupsjö kommer sedan berätta
om insatsen i Ukraina, Operation Unifier-

-och utbildningsbehovet och relationen till
sina tidigare kollegor i ukrainska armén.

Men först, generalmajor Jonas Wikman.

-Tack.

I dag har det gått 8 veckor sedan Ryssland
påbörjade ett anfallskrig i Ukraina.

En fullskalig invasion med syfte
att utöka rysk maktsfär-

-genom att tvinga Ukraina till underkastelse.

Ni får ta del av samma fruktansvärda bilder
och samma hjärtskärande berättelser som jag.

Rapporteringen från kriget
lämnar ingen oberörd.

Om ett par veckor, den 9 maj, kommer Ryssland
att genomföra sin årliga segerparad.

Då är det troligt att Ryssland kommer att vilja visa på framgångar i Ukraina.

Natten till den 19 april inledde ryska styrkor förnyade stridshandlingar-

-längs större delen av den cirka 800 kilometer långa frontlinjen.

Styrkeuppbyggnaden tyder på att offensiven kraftsamlas till Donbass-

-men fortsatta strider pågår även i Mariupol och Cherson.

Ryssland planerar troligen att genomföra en offensiv enligt rysk doktrin:

Ett anfall föregås av massiv eldgivning mot fiendens förband-

-för att skapa gynnsamma styrkeförhållanden inför ett fortsatt anfall på marken-

-där de bedömer att de kan nå framgång.

De närmaste veckorna kommer att vara viktiga för båda sidor i kriget-

-men Försvarsmakten bedömer att konflikten kommer att fortsätta i månader eller år.

Det finns inga tecken på att Ukraina avser ge upp-

-se bara på det ukrainska försvaret av Mariupol.

Den ryska invasionen av Ukraina har fortsatt tydlig påverkan på säkerhetsläget-

-även i vårt närområde.

Västs stöd till Ukraina-

-och den ryska uppfattningen om betydelsen av den svenska och finska Nato-debatten-

-innebär att vi kan räkna med fortsatta hot och upptrappad retorik från rysk sida.

Detta är något som vi förväntar oss-

och det är viktigt att vi alla i denna situation bibehåller lugnet.

Vi ska inte låta oss skrämmas.

Försvarsmakten har god lägesbild av verksamheten i vårt närområde-

-och vi vidtar de åtgärder vi ser krävs vid varje enskilt tillfälle.

Åtgärder för att påverka svensk beslutsfattande-

-kan rikta sig mot alla samhällssektorer.

Vi vill därför återigen betona betydelsen av nationell samverkan-

-lokalt, regionalt och centralt för att minska våra sårbarheter-

-och öka förmågan att tillsammans hantera olika händelseutvecklingar.

Svensk integritet och säkerhet är allas ansvar-

-och säkerheten är ett resultat av våra gemensamma ansträngningar-

-som individer och som organisationer.

Vi ser fortsatta militära aktiviteter i vårt närområde-

-både från rysk sida och från andra nationer.

Nivån är relativt normal
för den här tiden på året

-och vi ser just nu inget som utgör ett direkt hot
eller förändrar vår bedömning:

Risken för ett väpnat angrepp
är för närvarande låg-

-även om ett sådant inte kan uteslutas.

Med många aktörer i vårt närområde-

-ser vi dock fortsatta risker
för incidenter eller missförstånd-

-som i denna säkerhetspolitiska situation
kan leda till en negativ händelseutveckling.

Vi följer, tillsammans med våra partners;
läget mycket nära och noga.

Om vi har lärt oss något av det pågående kriget
så är det betydelsen av försvarsvilja.

Ryssland har underskattat det ukrainska
folkets vilja att försvara sitt land och frihet-

-och resultatet är tydligt för de flesta.

Det svenska folket
besitter samma försvarsvilja-

-och vi ser ett starkt intresse och
engagemang för försvaret av Sverige.

Men det är inget vi får ta för givet.

Vi måste fortsätta att betona vikten
av ett starkt totalförsvar-

-där det civila och det militära, det offentliga
och privata, organisationer och individer-

-samarbetar och samverkar
mot samma mål, om fred och säkerhet-

-och om rätten att leva
våra liv som vi själva väljer.

Sverige bidrar till flera militära
och civila utbildningsinsatser.

Det gör vi som stöd till nationer-

-i deras strävan att stärka
sin och därmed vår gemensamma säkerhet.

Försvarsmakten har sedan 2018
utbildat ukrainska soldater och officerare.

Detta som del av kanadensiskledda
insatsen Operation Unifier.

Innan invasionen inleddes i februari
avbröts utbildningsverksamheten-

-och personalen har sedan dess stått
i beredskap hemma i sina hemländer.

Vår ambition är att återuppta utbildningsinsatsen,
i någon form när det är möjligt.

Jag kommer nu att lämna över ordet
till major Roger Djupsjö-

-som själv har varit en del av Operation Unifier-

-en del av våra ansträngningar
för fred och säkerhet i Ukraina och i Europa.

Roger kommer att berätta
om sina upplevelser av insatsen och av Ukraina.

Roger, varsågod!

-Tack!

Som nämnts har jag haft förmånen
att tjänstgöra i Ukraina under ett år-

-från mars 2021 till februari 2022
som svensk teamledare i Operation Unifier.

Operation Unifier är en kanadensisk
utbildningsmission som pågått sedan 2016.

Sverige har varit med sedan 2018.

Det är cirka 200 kanadensiska officerare
som har varit involverade-

-plus vi från Sverige,
samt ett par officerare från Danmark.

Vi har framförallt sysslat
med att utbildat ukrainska säkerhetsstyrkor-

-både AFU - armén - och NGU - nationalgardet -
i västerländsk krigföring.

Allt från enskilda soldaters krigföring
upp till högsta ledningsnivå.

Jag tänkte berätta lite om de olika
utbildningar och övningar vi har hållit i-

-och utbildat de ukrainska enheterna i
under året som jag var där.

Man kan säga såhär:
varje ukrainsk brigad, en styrka på cirka 4 000 man-

-går igenom en utbildningscirkel varje år.

Om man inte har varit framme vid fronten,
så utbildas man.

Här ingår att först utbilda soldaterna,
därefter nästa nivå, grupperna-

-och sedan gå över till pluton, kompani,
bataljoner och brigadutbildning.

Varje utbildning avslutas med större övning.

Från ledningen på ukrainska armén
och nationalgardet har vi fått önskemål-

-om vad övningarna ska innehålla.
Jag ska ge några exempel och förklara.

Man har velat ha operationer
som har börjat med defensiv insats-

-som övergår i offensiv insats.

Man kan se lite grann av det i dag i krigföringen:

Ukraina måste först försvara sig
för att kunna övergå-

-till en offensiv längre fram,
vilket jag tror att de är kapabla till.

Nästa sak i operationen är strid på djupet,
att komma åt motståndarens svaga delar-

-inte bara slå mot
de hårda täterna som går mot Ukraina-

-utan även kvarvarande förband som kan slå
mot logistik, drivmedel, transporter och så vidare.

Det har varit en stående del i dessa operationer
och det verkar ha gett god utdelning.

Nästa sak är att alltid räkna med att sambandet
kommer vara brutet mellan enheterna.

Det innebär att man måste
ha väl förberedda planer-

-och alternativa sätt
att ha kontakt mellan enheterna.

Ryssland har också stor förmåga
att störa motståndarens sambandsmedel.

Artilleriledning med drönare har ni säkert
sett på tv eller Youtube på senaste tiderna-

-där man ser att man leder indirekt eld,
man skickar upp en drönare-

-och tittar ner på den indirekta elden,
alltså vart skjutet artilleri tar någonstans.

Man leder in det på rätt plats.

Man skjuter bara på "high value targets",
de ställen man kan få god verkan på-

-inte som gammal rysk doktrin
där man skjuter mycket-

-oavsett om fienden finns där eller inte.

Man väljer platser för att använda artilleriet,
både av sparsamhet-

-och för att skona civilbefolkning
och civil infrastruktur.

Det är Ukrainas och det västerländska sättet
att använda artillerield.

Minröjning mot tekniskt svåra minor.

Sverige har sedan 2018 haft det
som en av våra stora utbytesdelar med Ukraina:

Att kunna minera och röja de minor
som Ryssland använder sig av på många sätt.

Påverkan av prickskyttar.

Att man lär förband att uppträda på ett sånt sätt
att man inte blir utslagen av prickskyttar.

Det är en erfarenhet som man vet
att Ryssland en god förmåga i.

Därmed ser man till att staber är på rätt plats
och att chefer uppträder på rätt sätt.

Sista biten jag ville ta upp:

Vi har haft ofta stora skadefall,
och ni ser att den ryska artillerielden-

-orsakar stora skador
på både civil och militär infrastruktur.

Förmågan att inte vara överraskad av detta
utan att ta hand om och ha en plan för det-

-är något Sverige varit involverad i
under utbildningen i Operation Unifier.

Jag vill också nämna
den ukrainska försvarsviljan.

All den här utbildningen kan stå sig slätt-

-om man inte har
en riktigt stor vilja att försvara sitt land.

Ukrainska armén och civilbefolkningen
står upp för sitt land-

-och de slåss för sin demokrati.

Man får inte glömma att en viktig del
är att man är beredd att ge sitt liv för sitt land.

Jag har kamrater och kollegor
som slåss för sitt liv och för Ukraina.

Jag har kontakt med en major som tjänstgör
i Donbass, han säger att det går bra.

De är under hård press, men det går bra.

En annan kamrat har fått splinter
i sitt ben och ligger på fältsjukhus.

Även han jobbar hårt för att komma tillbaka ut
i kriget för att försvara Ukraina.

De tror fortfarande på seger.

De säger att ryssarna har mycket muskler
men inte mycket hjärna.

Det är det sättet som de tänker
när de ska kasta ut Ryssland från Ukraina.

Det är viktigt att vi i väst
fortsätter stödja Ukraina på alla sätt-

-både materiellt och genom att förse dem
med underrättelse och motsvarande.

Det får vi inte sluta med förrän det här är över.

Som jag sa till mina kollegor när vi pratade sist:

Putin får inte vinna, varken för vår skull
och för demokratins skull-

-i både Ukraina och våra länder.

-Tack, Roger och Jonas.
Vi öppnar upp för frågor.

Först är det Ronja Mårtensson
från Göteborgs-Posten, varsågod.

-Jag vill ställa en fråga till Jonas Wikman.

Vad är det för indirekta hot
som Sverige kan vänta oss framöver?

-Det vi ser är olika typer av hot eller försök att
påverka Sverige och svenskt beslutsfattande.

Vi ser att det redan finns
en retorik som är hotfull-

-och avsedd att påverka de val som Sverige gör.

Exakt hur de försöken
att påverka kommer att spela ut...

Det finns en stor bredd av hot, det är sårbarheter,
misskreditering av beslutsfattare-

-påverkansoperationer och informationsoperationer,
sådan som vi måste skydda oss emot.

I detta sammanhang vill jag nämna betydelsen av att vara mycket källkritisk igen.

Det finns så många aktörer som vill påverka våra möjligheter att fatta korrekta beslut.

-Vi närmar oss en höst med ett val här i Sverige.

Är det något ni tittar på, gällande eventuellt påverkan på det valet?

-Vi är många aktörer som garanterar vår säkerhet-

-och vår möjlighet att göra demokratiska, korrekta och rättvisa val.

Försvarsmakten är bara en del av det. Tillsammans vidtar vi åtgärder.

Vårt samarbete med andra säkerhetsansvariga aktörer i samhället är väldigt nära.

Vi dialogiserar om hotbilden som har en bredd över alla samhällssektorer.

Vi täcker upp och stärker motståndskraften mot den typen av åtgärder.

Det är svårt att bli mer specifik på den frågan.

-En sista fråga till Roger Djupsjö.

Hur stor chans har Ukraina att ta sig igenom kriget?

-Svår fråga att svara på. Det beror på slutklämmen av det här.

Jag tror att Ryssland inte kommer att lyckas med det de vill:

Att få Ukraina på knä.

Förr eller senare kommer Ryssland köra sig trötta.

Det kommer kosta dem
för mycket i soldatliv och rent materiellt.

Vad de kommer lyckas med är svårt att säga-

-men på något vis hoppas jag att det kommer
bli ett fredsavtal så småningom.

Man kan inte tänka sig att båda parter blir nöjda.

Men Ryssland kommer
inte uppnå det de ville från början-

-och förhoppningsvis kan Ukraina trycka
tillbaka de ryska styrkorna en bit.

Man kanske kan hamna
i utgångsläget som en gång var-

-och det kan bli slutet
på den här krigföringen.

Det är mycket oförutsedda saker som kan hända-

-men om vi fortsätter stötta Ukraina
tror jag att de kan klara av det.

-Tack, det var mina frågor.

-Tack, nu släpper vi in TT och Simon Ugglå.

-Tack, hej.

Jag har en fråga till Jonas Wikman
som gäller den här ryska provskjutningen-

-häromdagen av en långdistansrobot.

Hur tolkar du timingen av det testet?
Är det för att skrämmas?

Vem är måltavlan för skrämelsen?

-Tack för frågan. Vi följer den här
provskjutningen och vi har noterat den.

Vi ser det som en del
av den planerade verksamheten-

-som Ryssland har
av utvecklingen av deras förmåga.

Därmed inte sagt
att verksamheten kan nyttjas som en del-

-av den strategiska kommunikationen
från rysk sida.

Men skjutningen i sig är inget onormalt
som vi kan se.

-Sedan, Roger Djupsjö.

Du kom in på det själv, men jag undrar om
du kan utveckla vad i de ukrainska-

-styrkornas taktiska förhållningssätt
som gjort dem så framgångsrika hittills?

Vilken roll spelar
utbildningsinsatserna i framgångarna?

-Som sagt, det här med att man slåss på djupet.

Det är svårt med en motståndare
som inte uppträder linjärt-

-med motståndaren på en plats
och våra styrkor på en annan.

Det är då svårt att utnyttja ryska doktrinen
att skjuta mycket artillerield mot mål-

-för plötsligt finns fienden runt omkring en,
stridsfältet blir fragmenterat.

Ens egna och fiendens styrkor blir blandade.

Då får man svårt från rysk sida
att utnyttja överlägsenheten i eldkraft-

-både indirekt artillerield
och med stridsvagnar och så vidare-

-och de ukrainska styrkorna kan komma in på
stridsavstånden där deras vapen biter bättre.

Man har alltså inte hållit sig
till den gamla ryska doktrinen-

-att man med stora styrkor tar platser,
förbekämpade med stor artillerield.

Mindre motståndare som Ukraina har inte
de resurserna, så de måste ändra deras taktik.

Det är en av sättet de har ändrat.

De har också kommit åt känsliga punkter
i den ryska logistiken.

Man har enligt mina kollegor
prioriterat "high value targets":

Alla drivmedelstransporter
man kan komma över har man slagits mot.

Har man kunnat välja mellan två mål
så har man bara plockat drivmedel hela tiden.

Det innebär att de ryska anfallskolonnerna
står stilla eftersom drivmedlet tar slut.

Även om man inte slår ut alla transporter
så sätter man stopp på anfallstäten.

Det är också viktigt taktiskt
och det är gemensamt för alla förband.

Man gör på ett bättre sätt
genom att använda denna typ av taktik.

-Toppen, tack.

-Tack så mycket!
Det sätter punkt för dagens lägesuppdatering.

Som sagt, vi kommer köra
varannan vecka från och med nu-

-så torsdagen 5 maj blir nästa gång.

Tack för i dag och hej då!